

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landbruget om 10 år

Ved Nørresundby Bank

Kristian Skov

d. 17. juni 2014

Hvordan ser landbruget ud i 2050?

Ifølge bogen 2050 – Der bli'r et yndigt land

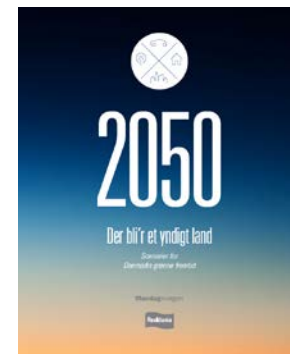

Hvordan ser landmanden ud i 2050?

- Kompetencer, ejerformer og antal.

”

Landmanden anno 2050 er en veluddannet vidensarbejder, der står i spidsen for store højteknologiske produktioner.

”

Gården erstattes af en virksomhed, gårdejerer af en direktør og den skrøbelige selvfinansiering af en langt mere bæredygtige aktiekapital.

”

I 2011 havde vi 25.000 små og store landbrug. I 2050 har Danmark i alt 1.000 store landbrugsvirksomheder.

Et landbrug i forandring

1950: 208.000 selvstændige landbrug

2012: 11.600 heltidsbrug
28.000 deltids- og fritidslandbrug

2022: 8.000 heltidsbrug
22.000 deltids- og fritidslandbrug

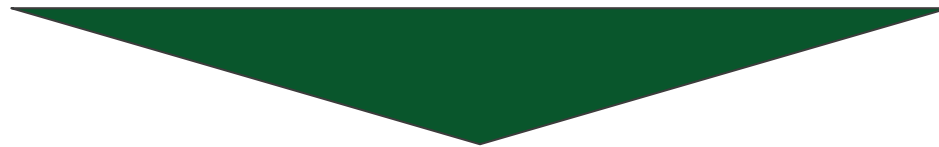
Kilde: Strukturudvikling i dansk landbrug 2013 -2022, VFL

Fremtidens landbrug – fra bedrift til virksomhed

Færre virksomheder

Større virksomheder

Nuværende ejerformer udvikles

**Øger kravene til
landmandenes kompetencer
i fremtiden!**

Hvordan er mulighederne for at blive selvstændig i dag?

Status på erhvervet

Ejerskifte - alder

Overskudsgrad	< 10%	10 til 25%	Over 25%	I alt
Gælds pct. / Alder				
0 til 60%	6%	12%	48%	66%
15 til 41 år	0%	1%	2%	4%
42 til 50 år	2%	3%	9%	13%
51 til 65 år	3%	6%	22%	31%
66 til 99 år	1%	2%	15%	18%
60 til 80%	7%	4%	7%	18%
15 til 41 år	1%	1%	1%	3%
42 til 50 år	3%	1%	2%	6%
51 til 65 år	3%	2%	3%	8%
66 til 99 år	0%	0%	1%	1%
Over 80%	5%	2%	3%	10%
15 til 41 år	2%	1%	1%	4%
42 til 50 år	2%	1%	1%	4%
51 til 65 år	1%	1%	1%	3%
66 til 99 år	0%	0%	0%	0%
Over 100%	3%	1%	2%	5%
15 til 41 år	1%	0%	1%	2%
42 til 50 år	1%	0%	1%	2%
51 til 65 år	1%	0%	1%	1%
66 til 99 år	0%	0%	0%	0%
I alt	21%	19%	59%	100%

Grønne 67 %
Gule 13 %
Røde 20 %

Potentielle ejerskifte
over 51 år
12.300

Status på erhvervet

Ejerskifte – røde kunder

Overskudsgrad	< 10%	10 til 25%	Over 25%	I alt
80 til 100%	1.079	430	617	2.126
0 - 1 mio.	44	67	194	305
1 - 2 mio.	40	95	261	396
2 - 5 mio.	307	139	145	591
5 - 10 mio.	420	80	13	513
10 - 20 mio.	223	42	2	267
over 20 mio.	45	7	2	54
Over 100%	559	175	359	1.093
0 - 1 mio.	44	26	17	87
1 - 2 mio.	51	62	11	124
2 - 5 mio.	145	51	9	205
5 - 10 mio.	209	21	11	241
10 - 20 mio.	94	12	0	106
over 20 mio.	16	3	0	19

Potentielle ejerskifte
Gældsproblemer
1.100 landmænd

Status på erhvervet

Ejerskifte – alder på kunderne

Overskudsgrad	< 10%	10 til 25%	Over 25%	I alt
Gældspct. / Alder				
0 til 60%	6%	12%	48%	66%
15 til 41 år	0%	1%	2%	4%
42 til 50 år	2%	3%	9%	13%
51 til 65 år	3%	6%	22%	31%
66 til 99 år	1%	2%	15%	18%
Over 60%	7%	4%	7%	18%
15 til 41 år	1%	1%	1%	3%
42 til 50 år	3%	1%	1%	5%
51 til 65 år	3%	2%	1%	6%
66 til 99 år	0%	0%	0%	0%
Over 100%	5%	2%	5%	12%
15 til 41 år	2%	1%	1%	4%
42 til 50 år	2%	1%	1%	4%
51 til 65 år	1%	1%	1%	3%
66 til 99 år	0%	0%	0%	0%
I alt	21%	19%	59%	100%

Andele > 51 år
61%

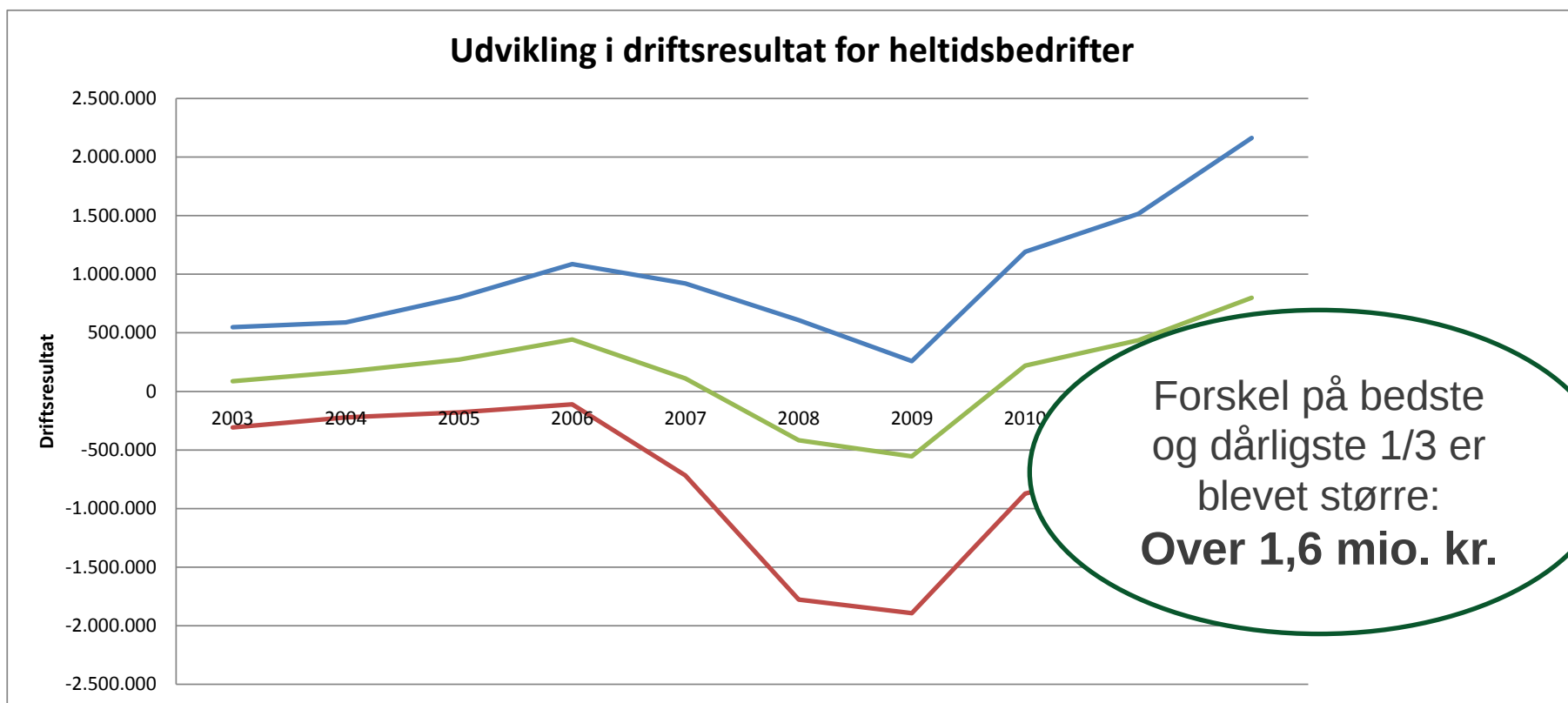
Andele < 41 år
13%

Opsummering

Ejerskifte – status

- Potentielle ejerskifte over 51 år - 12.300 landmænd
- Mange landmænd med en gældsprocent over 100% - 1.100 landmænd
- 61 % af vores landmænd er over 51 år gammel
- 13 % af vores landmænd er under 41 år gammel

Udvikling i driftsresultat 2003 - 2012

Business Check Svin 2013

Fraktilanalyse for 30 kg producenter > 500 søer

	Stærk konkurrenceevne				Højt konkurrencepotentiale			
	25%	33%	40%		25%	33%	40%	
Fraktil 10%								
Prod. smågrise	32,3				26,5			
DB. pr. årssø	6.496 kr.				3.817 kr.			
Årets resultat pr. årssø	1.905				-918			
Kapitalomkostning pr. årssø	1.236	1.405	1.513	1.572	1.687	1.802	1.917	2.032
Årets resultat pr. årssø	2.266	1.905	1.184	892	664	332	124	-13
Bundet kapital pr. årssø	6.038	12.106	15.672	17.046	18.058	20.532	21.456	22.441
Fremstillingspris pr. smågris	348	365	384	393	396	405	415	424
Beregnet pris pr. smågris	461	455	439	432	428	424	416	412

Business Check Svin 2013

Fraktilanalyse for konventionel, stor race, alle malkesystemer

Fraktil 10%

Kg EK mælk pr. årsko 10.676
DB. pr. årsko leveret 15.517
Årets resultat pr. årsko 3.901

	Stort forbedringspotentiale						
	40 %	50 %	60 %	67 %	75 %	90 %	95 %
Kg EK mælk pr. årsko	796	9.603	9.384	9.264	9.087	8.624	8.309
DB. pr. årsko leveret	8.200	12.593	12.068	11.733	11.089	9.632	8.448
Årets resultat pr. årsko	11.275	11.701	12.104	12.468	13.111	14.440	15.366
Kapabel	6.369	6.600	6.972	7.215	7.933	8.819	9.236
Kapitalomkostninger pr. årsko	3.186	3.801	4.049	4.215	4.515	5.125	5.525
Bundet kapital	32.828	38.341	44.49	48.40	51.40	56.40	60.40
Fremstillingspris pr. kg EK mælk	2,36	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43

Fraktil 90%

Kg EK mælk pr. årsko 8.624
DB. pr. årsko 9.632
Årets resultat pr. årsko -2.690

Hvordan sikrer vi, at I bliver endnu bedre end de nuværende ejerledere?

Analyse fra efteråret 2013

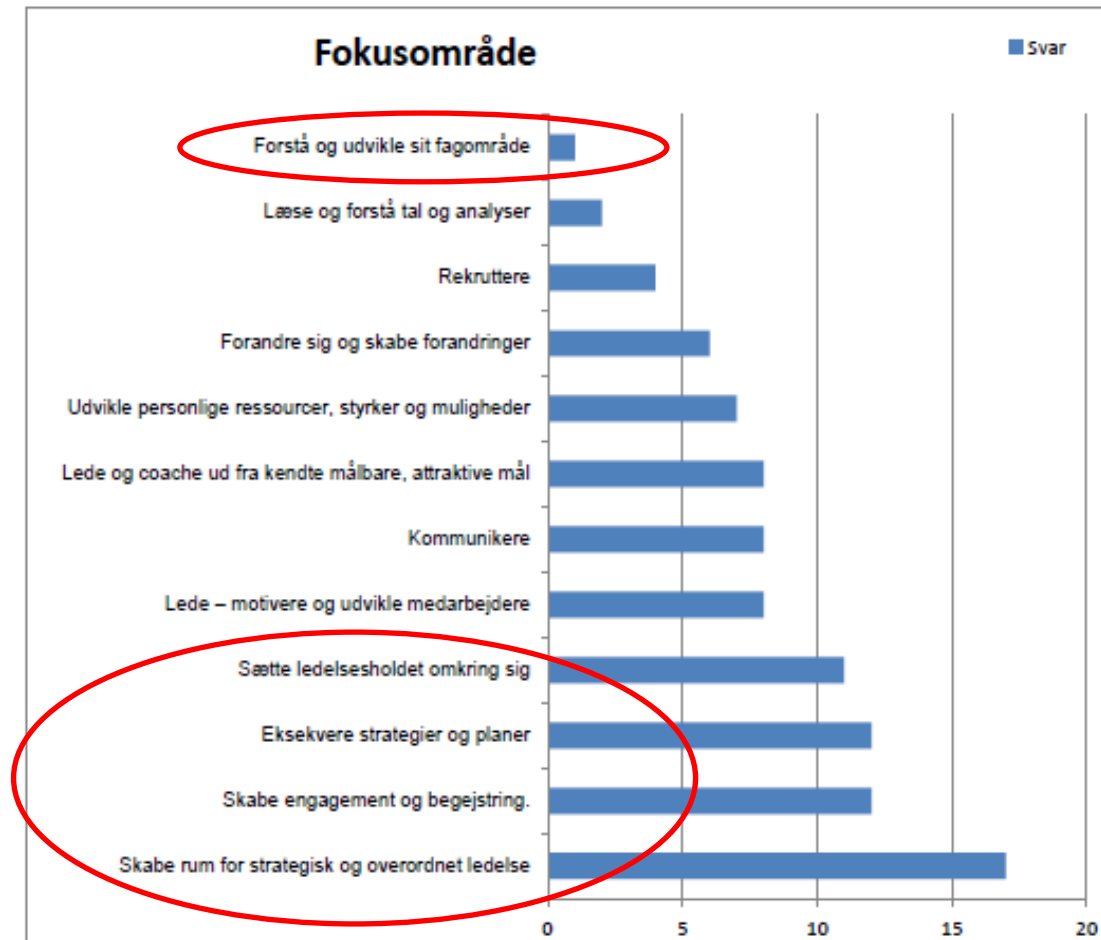
- Måling af ejerlederen og driftslederens kompetencer

Disse valgmuligheder havde landmændene at vælge imellem?

<i>Lede – motivere og udvikle medarbejdere</i>	<i>Skabe rum for strategisk og overordnet ledelse</i>
<i>Kommunikere</i>	<i>Sætte ledelsesholdet omkring sig</i>
<i>Forandre sig og skabe forandringer</i>	<i>Rekruttere</i>
<i>Udvikle personlige ressourcer, styrker og muligheder</i>	<i>Skabe engagement og begejstring</i>
<i>Eksekvere strategier og planer</i>	<i>Læse og forstå tal og analyser</i>
<i>Forstå og udvikle sit fagområde</i>	<i>Lede og coache ud fra kendte målbare, attraktive mål</i>

Ejerlederne svarede følgende:

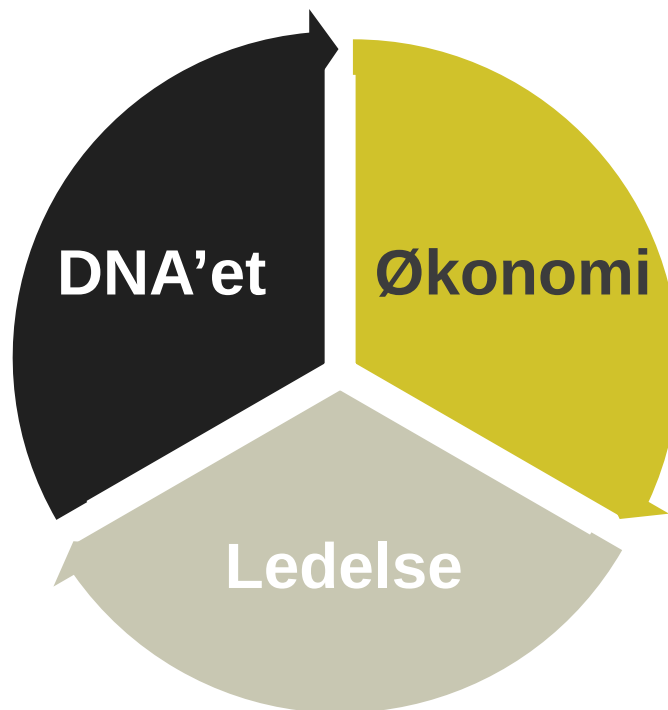

Fremtidens landmandsprofil

Om 5 – 10 år

#1

- Går forrest som leder af virksomheden
- Rådfører sig med professionelle sparringspartner
- Kender sine styrker og svagheder

#2

- Økonomistyring
- Økonomisk perspektiv
- Økonomisk sparring

#3

- Strategisk handlekraft
- Klart sigte mod målet - strategi
- Ledelses- og management kompetencer

Hvad siger de driftige landmænd

Vejen imod fremtidens landmandsprofil

Jeppe Bomann, Selvstændig ung landmand med Jerseykøer

”

Jeg har taget uddannelsen ”Bestyrelsen i landbrugsvirksomheder” og mit udbytte er et nyt syn på måden at drive en virksomhed på. Hele min virksomhed har fået et mere professionelt setup!

Andre siger:

”

- Jeg er i gang med en mini-MBA”

- Jeg overvejer en Diplom i ledelse på videregående niveau”

Lederkompetencer til etablering

- nyt koncept der skal hjælpe jer med at blive selvstændige

Baggrund

Det siger pengeinstitutterne

Det har betydning og indflydelse på afgørelser, når:

- Landmanden kan svare for sig
- Man kan mærke, at det er hans eget materiale
- Han kan give eksempler
- Der er selverkendelse
- Der vises ledelseskompetencer
- Der er forbindelse mellem resultater og handlinger
- Herudover nævner de modenhed, risikovillighed, business case, sympati og at krav følger bevilling.

Formål

For banken og den kommende landmand

- Give pengeinstituttet det bedst mulige og mest objektive vurderingsgrundlag
- Skabe afklaring og synlighed og dermed kompensations-handlinger ved kompetencegab
- Give landmanden den bedst mulige position til dialog med pengeinstitut
- Landmanden får mulighed for at gentænke den påtænkte investering
- Landmanden kan "svare for sig" i pengeinstituttet

Målet med Lederkompetencer til etablering

Vind-vind situation

- Overlevelseskurven øges
- Flest mulige sager afsluttes i overensstemmelse pengeinstitut, landmand og rådgiver imellem - uanset udfaldet.

Indhold

Kompetenceprofilen indeholder følgende

- Kompetenceprofil
- Prioritering
- Præsentationsmateriale til pengeinstitut

Kompetenceprofil

Hvilke områder afdækker kompetenceprofilen

- Strategi og forretning
- Lederskab
- Management
- Faglige og tekniske kompetencer

Kompetenceprofil

Afdækkes (og dokumenteres) ved

- Hvilke handlinger viser kompetencen?
- Hvilke resultater har handling ført med sig?
- Hvilken effekt har resultat på bundlinje?
- Rådgiver og landmands afklarede vurdering

En klog mand sagde:

En kompetence er kun en kompetence, når der hænger et resultat på den.

Kompetenceprofil baggrundsmateriale

Husk at gemme følgende i skuffen!

- CV
- Uddannelses- og kursusbeviser
- Oversigt over deltagelse i staldskoler, gårdråd og lign.
- Oversigt over deltagelse og medlemsskaber i netværk og erfa-grupper
- Deltagelse i og bidrag til projekter (evt. fra rådgivningsvirksomhed, VFL eller andre)
- Oversigt over implementering af tiltag evt. som følge af rådgivning eller egne initiativer
- Liste over de væsentligste igangsatte aktiviteter
- Liste over de væsentligste effekter og resultater inkl. økonomi
- Oversigt over frivilligt organisationsarbejde

Konklusion

Hvad hitter om 5 – 10 år

- De nuværende ejerformer udvikles
- Virksomhedslandbrug – Fra bonde til direktør
- Kompetenceudvikling hos den enkelte landmand og kommende landmand
- Det bliver endnu mere populært at være blandt de bedste landmænd – de dårligste findes ikke længere
- Alle kommende landmænd får udarbejdet en kompetenceprofil

Hvor mange af jer er færdiguddannet?

"Den, der tror man er færdiguddannet, er ikke uddannet – men færdig"

Kinesisk ordsprog

akademiet

<http://akademiet.vfl.dk/>